

A/S Norske Shell
Postboks 40
4098 TANANGER

Saksbehandler, innvalgstelefon
Thomas Aurdal, 71 25 84 67

A/S Norske Shell AS - Vedtak om tillatelse til tiltak i sjø i Aukra kommune i forbindelse med Ormen Lange Fase 3

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal gir med dette A/S Norske Shell tillatelse til tiltak i sjø i Aukra kommune i forbindelse med Ormen Lange Fase 3. Tillatelse med vilkår følger vedlagt.

Det vedtas et saksbehandlingsgebyr på kr 70 000.

Vi viser til søknad av 09.02.2022.

Vedtak

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal gir med dette A/S Norske Shell AS tillatelse til mudring og utfylling ved Nyhamna, gnr. 11 bnr. 10, i Aukra kommune og dumping i sjø ved nærmere angitt lokalitet. Tillatelse er gitt med hjemmel i lov av 13.03.1981 om vern mot forurensing og om avfall (forurensningsloven) § 11, jf. § 16 og i medhold av forskrift av 01.06.2004 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 22-6. Statsforvaltaren har ved avgjørelsen og ved fastsetting av vilkår lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltakene sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltakene for øvrig vil medføre. Det er satt vilkår for tillatelsen. Tillatelse med vilkår følger vedlagt dette brevet.

Det kan foretas endringer i tillatelsene i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringsøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensning, jf. forurensningsloven § 56. Brudd på tillatelsene er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79

Bakgrunn

A/S Norske Shell søkte 09.02.2022 om tillatelse etter forurensningsloven til tiltak i sjø gnr. 11 bnr. 10, nær Nyhamna i Aukra kommune. Omsøkte tiltak omfatter mudring av ca. 3 500 m³ masser, inkludert noe sprenging. Videre skal det etableres en midlertidig fylling i sjø under arbeidet, tilsvarende 3 500

m³ masser. Denne skal graves vekk igjen etter sprengning. I tillegg skal det fylles ut i sjø for å etablere en permanent erosjonssikring, ca. 3 000 m³. Muddermasser ønskes dumpet i sjø ved en nærmere angitt lokalitet.

Hensikten med tiltakene er å legge til rette for ny infrastruktur for ilandføring fra Ormen Lange-feltet. Tiltakene er planlagt utført i perioden april-oktober 2022.

Høring og innspill

Søknaden var på høring til 12. mars 2022. Vi mottok følgende uttalelser og innspill:

Molde og Romsdal Havn IKS (11.02.2022)

Havnevesenet har ingen vesentlige merknader til søknaden, men gjør oppmerksom på at alle tiltak som kan påvirke sikkerheten eller fremkommeligheten i sjøområdet er søknadspliktige etter havne- og farvannsloven.

Kystverket (11.02.2022)

Kystverket er kystens samferdselsetat med ansvar for sikkerhet og fremkommelighet i havner, leder og kystfarvann. De gjør oppmerksom på at det aktuelle tiltaket er søknadspliktig etter havne- og farvannsloven § 14. Kystverket har ellers ingen vesentlige merknader til Statsforvaltarens behandling av tiltaket etter forurensningsregelverket.

Nettverk Marin Forsøpling Møre og Romsdal (25.02.2022)

Nettverket viser til flere medieoppslag den siste tiden om funn av sprengtråder ulike steder på Sunnmøre. De understreker viktigheten av tiltak for å hindre spredning av plast fra fyllmasser ved utfylling i sjø. Trådene kan føre til skade på dyr og vil etter hvert brytes ned til mikroplast. De forventer at det settes krav til tiltak for å unngå nye situasjoner med spredning av sprengtråd, og at disse kravene følges opp. De forventer at det gjøres en innsats for opprydning dersom skaden skjer.

Fiskeridirektoratet (07.03.2022)

Fiskeridirektoratet uttaler seg om fiskeri- og akvakulturinteresser og marint biologisk mangfold.

De opplyser at det er registrert et fiskefelt for passive redskaper (garn) utenfor land ved Grynnevika-Futvika som delvis overlapper med tiltaksområdet. Et rekestrålfelt og et felt for fiske med passive redskaper (teiner for sjøkrep) er registrert forholdsvis nær dumpeområdet. Fiskeridirektoratet vurderer at de aktuelle tiltakene ikke vil komme i konflikt med disse eller andre kjente fiskeriinteresser i områdene. Nærmeste akvakulturlokalitet oppgis å være 12239 Kråknes (matfisk av laks, ørret og regnbueørret), ca. 1,2 km sør for området som skal fylles ut.

Videre opplyser Fiskeridirektoratet at de har registrert et gytefelt for torsk i Julsundet som strekker seg delvis inn i området som skal mudres og fylles ut. Gytetiden anslås til februar-april. Fiskeridirektoratet har også registrert et gytefelt ca. 1 km mot øst for torsk (gytetid februar-april), hyse (gytetid februar-april), sei (gytetid februar-april), brosme (gytetid juli-august) og lange (gytetid juli-august). Havforskningsinstituttet har registrert et lokalt viktig gytefelt for torsk i Frænfjorden, ca. 2,2 km mot sørøst. Fiskeridirektoratet ønsker at alle tiltak i sjø i området må vurderes i forhold til gytefeltet for torsk. Det må tas hensyn dersom det kan bli negativ påvirkning på gytingen og de tidlige livsstadier.

Forekomster av tareskog verdivurdert som viktige og svært viktige er registrert i strandsonen rundt nordøstre del av Gossen og i strandsonen rundt Sessholmen.

Fiskeridirektoratet ønsker at det kun benyttes rene utfyllingsmasser og at det gjøres tiltak for å forhindre spredning av plastfibre og skyteledninger fra massene. Videre må det påses at det ikke benyttes sulfidholdige bergarter i utfyllingsmassene. Det er usikkert i hvilken grad finpartikler, miljøgifter, slam og undervannssprengning vil kunne påvirke gytefeltet. Direktoratet viser til kunnskap fra Havforskningsinstituttet, som har anbefalt varsomhet ved tiltak i sjø som kan medføre støy eller oppvirvling av slam og miljøgifter under gytingen og torskens tidlige livsstadier.

Fiskeridirektoratet anbefaler at anleggsarbeidet utføres utenfor torskens gyting i februar-april og at det også vurderes ytterligere avbøtende tiltak slik at gyteområdet ivaretas best mulig. De forutsetter også at det iverksettes avbøtende tiltak dersom akvakulturlokaliteten ved Kråknes vurderes å kunne bli påvirket.

Aukra kommune (07.03.2022)

Aukra kommune opplyser om hvilke forhold som er gjeldende for det aktuelle området i kommuneplanens arealdel. Området for landfalls plass ligger delvis utenfor området som er omfattet av nylig vedtatt reguleringsplan for området, og omfattes av kommunens arealdel i kommuneplanen. I arealdelen er området regulert til NFFF (natur-, ferdsel-, fiske- og friluftslivsområde). I føresegnene § 11.2 står det at innenfor dette området er det ikke tillatt med graving, mudring, utfylling, terrenginngrep og andre tiltak som kan svekke området.

Aukra kommune skriver at den ikke kommer til å gå imot tiltaket, med bakgrunn i at forutsetningen er at tiltaket er midlertidig. Kommunen ber Statsforvaltaren om at de i en eventuell tillatelse setter strenge føringer og frister for tilbakeføring og tilgjengeliggjøring av området etter formålene i arealdelen til kommuneplanen.

Mowi ASA (11.03.2022)

Mowi har vurdert tiltakene i forhold til sine interesser i området. De opplyser at det er en oppdrettslokalitet sør for, og i kort avstand til, tiltaksområdet ved Grynnevik, og at utsett starter i april 2022. Nyutsatt fisk vil være sensitiv for påvirkning, og en eventuell påvirkning vil få konsekvenser for dyrevelferd og produksjon. Produksjonen er tenkt avsluttet tredje kvartal 2023.

Mowi påpeker at det i tiltaksbeskrivelsen ikke er gjort rede for potensiell spredning av ulike fraksjoner av organisk og uorganisk materiale under tiltaket. De påpeker videre at spesielt små uorganiske partikler med lav egenvekt og stor overflate vil kunne holde seg flytende ganske lenge i vannmassene, og da det er gode strømforhold i området, vil de kunne transporteres langt. Det kan være en risiko dersom partiklene kommer i kontakt med fiskens gjeller. Mowi viser til strømmålinger som er utført ved oppdrettslokaliteten. Mowi mener de relativt ensartede strømforholdene kan gi risiko for påvirkning, og skriver at det burde ha vært gjort spredningsmodellering av partikler for å kunne klargjøre risikobildet i forhold til potensiell påvirkning på miljø generelt og laksefisk spesielt.

Mowi opplyser at det finnes noen studier av stress, dødelighet og helse hos akvatiske dyr i forbindelse med sprengning, men dagens kunnskap er ikke nok til å kunne si noe sikkert omkring effekter under de aktuelle tiltakene ved Grynnevik. Stress hos akvatiske dyr vil ikke alltid være observerbart i øyeblikket, men vil avdekkes først i tiden etter eksponering. Mowi ønsker at sprengningsarbeidet utføres på en slik måte at det ikke påvirker dyrevelferd og helse hos laksefisk. De opplyser at de vil holde tiltakshaver ansvarlig dersom det skulle oppstå negative effekter på fiskehelse på grunn av de aktuelle tiltakene. Mowi ønsker at tiltakshaver utfører en risikovurdering og at denne sendes til dem.

Fiskeridirektoratet (11.03.2022)

Fiskeridirektoratet sendte inn ny uttalelse 11. mars. Igjen påpekes det at det er registrert områder for fiske med aktive og passive redskaper fra ca. 810 meter unna tiltaksområdet ved Grynnevika, men disse vurderes i liten grad å komme i konflikt med tiltakene. Ca. 1 kilometer unna dumpeområdet er det registrert et reketrålfelt og et felt for fiske med passive redskaper.

Nærmeste akvakulturlokaliteter oppgis å være 12239 Kråknes og 22335 Storvika. Fiskeridirektoratet forutsetter at det tas spesielt hensyn dersom tiltakene vurderes å kunne påvirke lokalitet 12239 når det står fisk ved denne.

Fiskeridirektoratet påpeker at tareskogforekomster i strandsonen kan være oppvekst- og beiteområde for torskeyngel og andre arter. De viser til en tidligere uttalelse fra Havforskningsinstituttet der det ble anbefalt å i minst mulig grad utføre tiltak som mudring og dumping i sjø i gyteperioden og perioden der yngelen bunnslår. Fiskeridirektoratet anbefaler å følge rådet fra Havforskningsinstituttet om å gjøre slike tiltak utenfor denne tiden, som de anslår til februar-juni. Fiskeridirektoratet forutsetter at tiltakene gjennomføres så skånsomt som mulig for å redusere undersjøisk støy og spredning av partikler og miljøgifter.

NTNU Vitenskapsmuseet (16.03.2022)

Vitenskapsmuseet opplyser at de gjennomførte en marinarkeologisk undersøkelse i det aktuelle området i 2001, i forbindelse med etableringen av Ormen Lange-anlegget. Det ble da ikke påvist kulturminner under vann. Tiltaket ligger innenfor undersøkelsesområdet fra 2001.

Vitenskapsmuseet vurderer det ikke som nødvendig å gjøre en ny undersøkelse i området. De minner om meldeplikten ved funn av kulturhistorisk materiale som kan være fredet av loven.

A/S Norske Shell sin kommentar til høringsinnspillene (28.03.2022)

Norske Shell tar innspill fra Molde- og Romsdal Havn IKS og Kystverket om søknadsplikt i henhold til havne- og farvannsloven til orientering. Søknadsplikten opplyses å bli ivaretatt separat.

Norske Shell tar innspill fra NTNU Vitenskapsmuseet om meldeplikt ved funn av kulturhistorisk materiale til orientering. Riksantikvarens sjøfunnskjema opplyses å ville bli benyttet ved eventuelle funn i sjø. Prosedyrer for uforutsette funn er etablert for arbeid på land.

Norske Shell tar innspillet fra Nettverk Marin Forsøpling Møre og Romsdal til etterretning. Det opplyses at det vil bli stilt strenge krav og iverksatt en rekke tiltak for å minimere plast og annet avfall i gjennomføringsfasen og ytterligere tiltak for å samle opp og fjerne eventuelle rester som flyter til overflaten.

Norske Shell tar innspillene fra Aukra kommune til etterretning. Tiltaket oppgis å være underlagt energiloven § 3-1 og dermed unntatt fra plan- og bygningsloven. Anleggskonsesjon ble innvilget 25.06.2021. Konsekvensutredning skal ha blitt utført med kommunen som høringspart. Norske Shell påpeker for øvrig at tiltaket i sin helhet ikke er midlertidig, kun den delen som går på etablering av midlertidig fylling.

Norske Shell tar innspillene fra Fiskeridirektoratet og MOWI til etterretning. Det opplyses at det er planlagt å benytte rene masser (jf. Miljødirektoratets veileder) til utfylling. Multiconsult skal på oppdrag fra Shell ha studert virkninger på fisk av sprengning og annet arbeid i sjø. Det opplyses at sprengningen er planlagt utført innenfor den midlertidig etablerte fyllingen. Borehullene skal bores i fjell under havbunnen, og trykket fra sprengningen vil føres opp og i all hovedsak tas opp i fyllingen over. Metoden oppgis å ville gi vesentlig mindre påvirkning på ytre miljø enn konvensjonell

undervannssprengning. Videre oppgis det at fisk ved lokalitet 12239 Kråkenes ved konservative anslag kan ventes å respondere på sprengningsaktiviteten, men risikoen for skadelig påvirkning oppgis som neglisjerbar. Eksponeringen oppgis å ville være kortvarig og innenfor grenseverdiene for normal skipstrafikk.

Norske Shell skriver videre at det er gjort vurderinger av mulig påvirkning av partikulært materiale. Det oppgis at massene som blir berørt har lite potensial for spredning og at spredningen vil være «minimal og lokal». Det vurderes derfor ikke å ville bli varig påvirkning på gytefeltene som er registrert i nærområdene eller på fisk i akvakulturanlegg. Norske Shell oppgir at det vil bli vurdert tilleggstiltak som bruk av siltgardin eller turbiditetsmåler.

Statsforvaltarens vurderinger

Mudring og dumping i sjø er regulert av forurensningsforskriften kapittel 22.

Forurensningsforskriften § 22-3 og § 22-4 fastsetter et generelt forbud mot mudring og dumping. Etter søknad kan det imidlertid gis tillatelse til slik aktivitet i medhold av § 22-6. Utfylling i sjø kan føre til spredning av partikler og miljøgifter og annen forstyrrelse, og krever, når det er risiko for nevneverdig skade eller miljøulempe, tillatelse etter forurensningsloven § 11. Ved avgjørelsen har vi lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper tiltaket ellers vil medføre, jf. forurensningsloven § 11, femte ledd.

Sedimentforurensning og partikkelspredning

Multiconsult har utført sedimentundersøkelser i tiltaksområdet (se rapport 37-1A-ASO-Y15-10111, datert 14.01.2022). Nær land (prøvestasjon «M1») ble sedimentet funnet å bestå av grovkornet materiale uten finstoff. Ved stasjon «M2» besto sedimentet av skjellsand med et lavt innhold av finere materiale. Kjemiske analyser ble utført på prøvemateriale fra «M2». Både sedimentets topplag (0-10 cm) og dypere lag (10-20 cm) ble undersøkt for vanlige miljøgifter. TBT (tributyltinn) ble påvist i tilstandsklasse III (moderat forurensning), jf. Miljødirektoratets veileder M-608/2016, i toppsedimentet. Alle øvrige analyserte parametere var på bakgrunnsnivå.

Vi vurderer at det generelt er liten risiko for spredning av miljøgifter under mudring, sprenging og utfylling. Noe oppvirvling og spredning av TBT vil kunne forekomme. TBT er et nå forbudt bunnstoff som på grunn av sin persistente natur og tidligere utstrakte bruk fremdeles er meget utbredt langs norskekysten. Se kommende avsnitt med vår vurdering av tiltak mot generell partikkelspredning under arbeidet.

Massene som mudres er planlagt dumpet på nærmere angitt lokalitet nord for Nyhamna. Lokaliteten skal tidligere ha blitt benyttet til dumping av en større mengde masser. Dumpingen av en ny, mindre mengde masser vil altså ikke påvirke et område som fra før er upåvirket av menneskelig aktivitet. En mindre del av mudringsmassene fra området representert av prøve-stasjon «M2» vil ha et visst innhold av TBT. Da muddermassene er planlagt dumpet på et forholdsvis stort dyp, vil det være vanskelig å unngå spredning av TBT under dumpingen. Overflatelaget i området representert av «M2» må derfor håndteres separat og leveres til godkjent mottak, og kan ikke dumpes i sjø, jf. vilkår 4.9 i tillatelsen. Se også vilkår 6.1.

Multiconsult har gjort vurderinger av risiko for skadelig partikkelspredning som følge av tiltakene. Se rapport 1022-1687-01-TVF-NOT-003 av 25.03.2022. Risiko er vurdert i forhold til nærliggende gytefelt og akvakulturlokaliteten 12239 Kråknes. Konsulenten vurderer, basert på kornstørrelser, at sedimentet ved noen steder vil kunne gi opphav til en viss partikkelspredning, mens sediment andre steder og dypere enn 1,2 meter kun ventes å gi begrenset og lokal spredning. På grunn av den korte

avstanden til et registrert gytefelt for torsk (se senere avsnitt), anbefaler konsulenten bruk av siltgardin og turbiditetsmålinger under arbeidet.

Utfylling i sjø kan medføre partikkelspredning også som følge av finstoff som fyllmassene bringer med seg. Vilkår 4.4 om siltgardin og 5.1-5.4 om turbiditetsmålinger skal sikre at partikkelspredningen ikke overskrider akseptable nivåer under arbeidet.

Sprenging

Sprenging i sjø kan medføre undersjøisk støy som kan være skadelig eller forstyrrende for marint liv. Sprengladningene oppgis å skulle plasseres 0,5 meter ned i fjellet og begraves under en midlertidig fylling av 10 meters tykkelse. Dette vil dempe mengden energi som overføres til vannet.

Multiconsult har gjort vurderinger av risiko for skadelig påvirkning på nærliggende gytefelt og akvakulturlokaliteten 12239 Kråknes som følge av undersjøisk sprengning. Vurderingen er gjort med utgangspunkt i at sprengingen utføres som beskrevet av tiltakshaver, med midlertidig fylling. Se rapport 1022-1687-01-TVF-NOT-003 av 25.03.2022. Konsulenten konkluderer med at fisk i akvakulturanlegget vil kunne få en atferdsmessig respons på sprengningen, men at fisken ikke vil ta hverken midlertidig eller permanent skade. Dersom det er fisk i det nærliggende gytefeltet, vil denne kunne ta en viss skade, men skaden antas ikke å være permanent.

Vi mener at sprengningsmetoden som er beskrevet i søknad m/vedlegg i vesentlig grad vil redusere risikoen for negativ påvirkning på omgivelsene. Vi forutsetter at sprengningen utføres i tråd med det beskrevne, jf. vilkår 4.6. Sprengladningene som benyttes må ikke være større enn nødvendig for å oppnå ønsket formål. Tiltakshaver kan vurdere å fyre av mindre varselladninger før de større ladningene for å skremme vekk eventuell fisk fra tiltaksområdet. Sprengning i sjø skal ikke utføres i torskens gyteperiode (1. februar til 30. april).

Plast og annet avfall

Utfylling i sjø i kan føre til spredning av sprengtrådrester og annet avfall i vannmassene, som vil gi opphav til marin forsøpling. I søknaden er det oppgitt at det vil bli benyttet sprengstein ved etablering av midlertidig fylling i sjø. Videre er det oppgitt at det vil bli benyttet elektronisk tennsystem ved sprengning. Disse gir mindre plastavfall i massene enn andre typer. Det er også oppgitt at eventuelle synlige sprengtrådrester i massene vil bli sortert ut og samlet opp så de ikke sprer seg i omgivelsene.

Vilkår 4.5 i tillatelsen skal sikre god håndtering av plast- og avfallsproblematikk under tiltaksarbeidet.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Statsforvaltaren har vurdert tiltakene etter *Lov om naturens mangfold* (naturmangfoldloven) § 8-12. Våre vurderinger har tatt utgangspunkt i informasjon tilgjengelig i *Naturbasen*, *Lakseregisteret* og Fiskeridirektoratets kartverktøy, samt informasjon oppgitt i søknaden. Vi finner at den foreliggende kunnskapen er tilstrekkelig til å behandle søknaden, jf. § 8 i naturmangfoldloven, og ser derfor ingen spesiell grunn til å legge vekt på føre-var-prinsippet i denne saken, jf. § 9.

I *Naturbasen* er det ved området der det skal mudres og fylles ut registrert et friluftsområde, som er verdivurdert som svært viktig. Området oppgis å ha en populær tursti, utsikt, benk og informasjonstavler, samt fiskeplasser på et nes. Det er også registrert et større friluftsområde, verdivurdert som viktig, som omslutter området der det skal dumpes. Dette er et utfartsområde for båtturer og padling og har fiskeplasser i sjøen. Tiltakshaver må utvise hensyn slik at tiltakene i minst mulig grad blir forstyrrende for friluftaktivitetene. Når anleggsarbeidet er fullført, må det påses at

påvirket område tilgjengeligjøres igjen etter formål i kommuneplanen og i størst mulig grad tilbakeføres til slik det var før tiltaket, jf. vilkår 4.3 i tillatelsen.

Ved Grynnvika er det en eldre registrering av yngleområde for ærfugl ca. 200 meter unna der det skal fylles ut i sjø og mudres og sprenges. Vi vurderer at tiltaket ikke vil medføre uakseptable forstyrrelser for fuglene.

Rundt Sessholmen, som ligger omkring 350 meter nord for planlagt dumpeområde, er det registrert et yngleområde for svartbak. Ved Nørde Langøya og Klungerholmen og videre sørover, er det registrert et større yngleområde for gråhegre. Disse holmene ligger noe under 300 meter unna dumpeområdet. Holmene sør og nord for dumpeområdet er registrert som viktig også for ærfugl og tjeld. Massene som skal dumpes er av begrenset mengde og forholdsvis grove. Dumping med påfølgende forhøyet partikkelnivå i vannet vil ikke pågå over lang tid. Vi vurderer at dumpingene ikke vil medføre uakseptable negative konsekvenser for fuglelivet i dette området.

Et større beiteområde for rådyr, som omslutter tiltaksområdet ved Grynnvika/Futvika, er registrert i databasen. I overkant av 750 meter nord for tiltaksområdet er det registrert en eldre registrering av trekkroute for hjort. Ruten går over sundet fra fastlandet til Gossen. Ingen vesentlig påvirkning på disse naturverdiene ventes fra tiltakene, men det bør vises hensyn dersom det observeres dyr i nærheten under arbeidet.

Ved tiltaksområdet der det skal mudres, fylles ut og sprenges er det registrert tareskog med stortare, verdivurdert som viktig ved Grynnvika og som svært viktig nordover mot Futvika. Store områder med tareskog, verdivurdert som viktig og svært viktig, er også registrert ved holmene nord og sør for planlagt dumpeområde, med en avstand til dumpeområdet på i overkant av 200 meter. Noe tareskog kan ventes å gå tapt som følge av tiltaket, men tiltaket er av begrenset omfang, og vil ikke berøre vesentlige deler av tareskogen. Eventuell tareskog i tiltaksområdet vil trolig kunne reetablere seg på sikt.

Flere kulturminner er registrert på land nær tiltaksområdet ved Grynnvika/Futvika. Møre og Romsdal fylkeskommune må kontaktes dersom det er risiko for konflikt med disse.

Et gyteområde for torsk er registrert like utenfor tiltaksområdet ved Grynnvika/Futvika. Gyting er oppgitt til perioden februar-april. Registreringen er fra 2011, men ifølge Multiconsult (25.03.2022) skal feltet være fjernet fra nyere kart fra Havforskningsinstituttet, noe konsulentene foreslår kan bety at feltet ikke er aktivt lenger. Feltet var per 31.03.2022 registrert i Fiskeridirektoratets kartverktøy. Tiltak som medfører partikkelspredning, trykkbølger, undersjøisk støy eller lignende i gyteperioden vil kunne påvirke gytingen negativt, og er således uheldig, jf. også Fiskeridirektoratets høringsuttalelse. Tiltakenes begrensede omfang og forholdsvis skånsomme gjennomførelse (se vilkår 4.6), samt øvrige vilkår om avbøtende tiltak, vil redusere belastningen på naturmiljøet. Sprengning skal unngås i torskens gyteperiode, og det bør også vises ekstra aktsomhet under arbeid som kan medføre partikkelspredning, jf. vilkår 4.8.

Et stort gyteområde er registrert fra i underkant av en kilometer øst for tiltaksområdet ved Grynnvika/Futvika. Fiskearter og deres gyteperioder er oppgitt som følger: Torsk februar-april, hyse februar-april, sei februar-april, brosme juli-august og lange juli-august. På grunn av den større avstanden ventes dette området ikke å bli vesentlig negativt påvirket som følge av tiltakene.

Et fiskefelt for passive redskaper (settegarn) er registrert like utenfor tiltaksområdet ved Grynnvika/Futvika. Tiltakshaver bør kontakte lokale fiskerlag i forkant av sprenging og andre tiltak i sjøen.

Et fiskefelt for passive redskaper, der det fanges sjøkreps, er registrert om lag 1,2 kilometer nordøst for tiltaksområdet ved Grynnvika/Futvika. Noe lenger nordøst er det også registrert et fiskefelt for aktive redskaper (rekestrål). Ingen vesentlig påvirkning ventes på grunn av avstandene.

I sundet mellom Gossen og fastlandet er det en rekke registreringer av koraller. Den rødlistede (NT) korallen sjøtre (*Paragorgia arborea*) er registrert flere steder i området, og ble høsten 2021 registrert på en lokalitet om lag 300 meter utenfor tiltaksområdet ved Grynnvika/Futvika. Også øyekorall (*Desmophyllum pertusum*) er registrert i sundet, og også denne er rødlistet (NT). Koraller trives generelt på noe større dyp enn der tiltaksarbeidet skal gjøres. Tiltakene vil kunne spre finpartikulært materiale i vannmassene. Korallene har en viss toleranse for dette, men langvarig forhøyet turbiditet vil være uheldig. Tiltakene er av begrenset omfang og det er grovt materiale på sjøbunnen i tiltaksområdet. Vi vurderer at tiltaket i liten grad medfører risiko for langvarig negativ påvirkning på koraller i sundet. Ved funn, eller mistanke om funn, av koraller under tiltaksarbeidet, må Statsforvaltaren kontaktes så snart som mulig.

Nærmeste registrerte akvakulturlokaliteter er 12239 Kråknes, som ligger om lag en kilometer sør for tiltaksområdet ved Grynnvika/Futvika og 38617 Indre Harøya (landbasert), som ligger ca. 2 kilometer nord for dumpeområdet. Mowi uttrykte i sin høringsuttalelse bekymring for partikkelspredning og sprengningspåvirkning i forhold til fisken i anlegget, og opplyste at utsett starter i april 2022. Tiltakshaver kommenterte høringsuttalelsen i dokument datert 28.03.2022, og oppga også å ha hatt dialog med Mowi. I tillatelsen har vi satt flere vilkår som blant annet skal begrense påvirkning fra tiltakene i retning akvakulturanlegget (4.4, 4.6, 4.7, 5.1-5.4, etc.).

Etter § 10 i naturmangfoldloven en påvirkning alltid vurderes ut ifra den samlede belastningen som økosystemet blir utsatt for. De aktuelle tiltakene er av begrenset omfang, men skal gjøres i områder med nærhet til flere naturverdier og fiskeriinteresser. Med de avbøtende tiltakene som er beskrevet i tillatelsen bør ikke den samlede belastningen på økosystemet bli større enn det som, vurdert opp mot tiltakenes samfunnsnytte, må vurderes som akseptabelt.

Etter § 11 i naturmangfoldloven skal tiltakshaver dekke kostnadene ved å hindre eller redusere eventuell skade på naturmangfoldet i et tiltaksområde dersom dette ikke er urimelig med utgangspunkt i karakteren til tiltaket og den eventuelle skaden. I denne saken finner Statsforvaltaren det rimelig at tiltakshaver gjennomfører avbøtende tiltak slik de er beskrevet i tillatelsen, og dekker eventuelle kostnader av disse tiltakene. De avbøtende tiltakene er også i tråd med § 12 i naturmangfoldloven, der det settes krav til bruk av miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder for å unngå eller redusere skader på naturmangfoldet.

Vanndirektivet

Tiltakene skal utføres i vannforekomsten ved navn *Harøyfjorden, Buadjupet, Julsundet*, som i databasen Vann-nett har god økologisk og kjemisk tilstand. Nye inngrep i en vannforekomst kan, ifølge *Forskrift om rammer for vannforvaltningen* (vannforskriften) normalt ikke utføres dersom tiltakene medfører risiko for at forekomstens økologiske status forringes. Vi vurderer det som lite sannsynlig at tiltakene vil medføre en forringelse av vannforekomstens status.

Konklusjon

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal tillater tiltak i sjø etter fastsatte vilkår. På bakgrunn av vilkårene finner vi at de aktuelle tiltakene ikke vil medføre skade eller ulempe for miljøet som er uakseptabelt stor i forhold til samfunnsnyttan av tiltakene.

Erstatningsansvar

Tillatelsen fritar ikke for erstatningsansvar for forurensningsskade etter forurensningsloven § 10 og kapittel 8.

Vedtak om saksbehandlingsgebyr

Vi viser til vårt brev av 10.02.2022 der vi varslet saksbehandlingsgebyr tilsvarende gebyrsats 6, jf. *Forskrift om begrensning av forurensning* (forurensningsforskriften) av 01.06.2004 kapittel 39 om gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven § 39-3 og 39-4. Saken har vist seg å være mer kompleks og arbeidskrevende enn først antatt. Vi går derfor til gebyrsats 5 i denne saken, noe som innebærer at tiltakshaver skal betale et saksbehandlingsgebyr på kr 70 000.

Faktura med innbetalingsblankett blir sendt ut av Miljødirektoratet. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato. Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelsen av gebyrsats. Herunder hører gjennomgang og høring av søknaden, korrespondanse med søker, samt utarbeidelse og ferdigstilling av tillatelsen. Innsats fra andre fagpersoner hos Statsforvaltaren inngår også.

Vedtaket om gebyrsats kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker etter at dette brevet er mottatt, jf. forurensningsforskriften § 41-5. En eventuell klage bør grunngis og skal sendes Statsforvaltaren i Møre og Romsdal. Klagen blir ikke gitt oppsettende virkning, og det fastsatte gebyret må derfor betales i samsvar med det som er nevnt over. Dersom Miljødirektoratet aksepterer klagen, vil det overskytende beløpet bli refundert. Forurensningsforskriften er tilgjengelig på www.lovdatab.no.

Offentliggjøring av tillatelsen

Offentliggjøring av tillatelsen Vedtaket skal gjøres offentlig kjent, jf. § 36-11 i forskrift om begrensning av forurensning. Den som har fått tillatelse, skal så snart som mulig kunngjøre dette i dagspressen. Kunngjøringen skal inneholde en kort orientering om tillatelsen, informasjon om hvor man kan henvende seg for å få innsyn i saksdokumentene og opplysninger om klageinstans og frist for en eventuell klage på vedtaket. Kopi av kunngjøringen skal sendes Statsforvaltaren i Møre og Romsdal innen en måned etter at tillatelsen er gitt. Bedriften kan gjerne benytte sin egen logo i kunngjøringen. Statsforvaltarens logo skal ikke benyttes. Dette er vårt forslag til kunngjøringstekst:

A/S Norske Shell får løyve etter forurensningslova til tiltak i sjø nær Nyhamna i Aukra. Tiltaka omfattar mudring og sprenging i sjø i tilknytning til etablering av ny infrastruktur for ilandføring frå Ormen Lange-feltet. Det skal òg fyllast ut i sjø for erosjonssikring og etablerast ei mellombels fylling i sjø som skal nyttast under arbeidet. Muddermassane skal dumpast i sjø ved ein bestemt lokalitet nord for anlegget.

Vedtak med løyve og informasjon om klagemoglegheiter kan lesast på nettsida til Statsforvaltaren i Møre og Romsdal, www.statsforvalteren.no/Mr, under «Forureining og avfall» og «Kunngjeringar».

Datoer og frister

- Vedtaket skal kunngjøres i dagspressen av den som har fått tillatelse så snart som mulig

- Det skal gis oppstartsmelding til Statsforvaltaren når tiltakene igangsettes. Meldingen kan sendes til saksbehandler på epost thomas.aurdal@statsforvalteren.no.
- Tillatelsen er gyldig til 31.12.2023
- Måleresultatene i miljørapporten vedlagt søknaden (Multiconsult, 14.01.2022) skal registreres i databasen *Vannmiljø* innen **31.05.2022**, jf. vilkår 6.1 i tillatelsen
- Sluttrapport i tråd med vilkår 6.2 i tillatelsen skal sendes til Statsforvaltaren i Møre og Romsdal innen 6 uker etter at tiltakene er ferdig utført.

Med hilsen

Christian Dahl
fagleiar - forureiningfagleder

Thomas Aurdal
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1. Mudring og dumping - tillatelse med vilkår

Kopi til:

AUKRA KOMMUNE	Kommunehuset	6480	AUKRA
	Nyjordvegen 12		
KYSTVERKET	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
RUNDE MILJØSENTER AS	Runde	6096	RUNDE
MOWI ASA	Postboks 4102 Sandviken	5835	BERGEN
MOLDE OG ROMSDAL HAVN IKS	Hamnegata 8	6413	MOLDE
FISKERIDIREKTORATET	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN

Tillatelse for A/S Norske Shell til tiltak i sjø ved Nyhamna, Aukra kommune

Tillatelsen er gitt i medhold av [lov av 13.mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall](#) § 16 og forskrift av 01.06.2004 om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 22 om mudring og dumping i sjø og vassdrag. Det er satt vilkår etter forurensningsloven § 16.

Bedriften må på forhånd avklare skriftlig med Statsforvaltaren i Møre og Romsdal endringer den ønsker å foreta i forhold til opplysninger gitt i søknaden eller under saksbehandlingen som kan ha miljømessig betydning.

Tillatelsen gjelder fra **dags dato** og er gyldig frem til **31.12.2023**.

Bedriftsdata

Bedrift	A/S Norske Shell
Beliggenhet/gateadresse	-
Postadresse	Postboks 40, 4098 TANANGER
Org. nummer (bedrift)	973103008 (tilhører 914807077)
Lokalitet for tiltaket	Nær Nyhamna
Gårds- og bruksnummer for tiltaket	Gnr. 11 bnr. 10
Koordinater for tiltaket (UTM 32)	<u>Dumping</u> : 394724Ø, 6972111N <u>Øvrige tiltak</u> : 396077Ø 6969685N
Kommune tiltaket utføres i	Aukra

Statsforvaltarens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Risikoklasse ¹	ePhorte
2022.0148.T	<u>Mudring og utfylling</u> : 1547.0059.01 <u>Dumping</u> : 1547.0060.01	4	2021/2648
Tillatelse gitt: 08.04.2022	Endringsnummer: -	Sist endret: -	

Christian Dahl (e.f.)
fagleder

Thomas Aurdal
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

¹ Miljømyndighetenes system for beregning av hyppighet av frekvensbasert tilsyn, der risikoklasse 1 er høyest og 4 er lavest.

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt	Beskrivelse
-	-	-	-

1. Tillatelsens virkeområde

Tillatelsen omfatter mudring av ca. 3 500 m³ masser, hvorav 350 m³ skal sprenges, ved nærmere angitt lokalitet mellom Grynnvika og Futvika i Aukra kommune. Tillatelsen omfatter også etablering av midlertidig fylling i sjø i samme område på ca. 3 500 m³ masser og fjerning av denne igjen når arbeidet er utført. Tillatelsen omfatter også etablering av erosjonssikring med ca. 3 000 m³ i samme område. I tillegg omfatter tillatelsen dumping i sjø av muddermasser fra prosjektet ved nærmere angitt lokalitet nord for anlegget på Nyhamna.

2. Generelle vilkår

- 2.1 Det forutsettes at tiltaket gjennomføres som angitt i søknad datert 09.02.2022 dersom ikke annet fremgår av tillatelsen, andre vedtak eller på annen måte er avklart med Statsforvaltaren i Møre og Romsdal.
- 2.2 Forurensningsmyndighetens vilkår skal ikke være til hinder for at andre myndigheter kan stille krav med hjemmel i annen lovgivning.
- 2.3 Tiltakshaver er ansvarlig for at vilkårene i tillatelsen blir overholdt. Tiltakshaver plikter å orientere vedkommende som skal gjennomføre tiltakene om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet.
- 2.4 Forurensningsmyndigheten, eller de den bemyndiger, skal til enhver tid ha adgang til området for inspeksjon.
- 2.5 Statsforvaltaren kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen, sette nye vilkår, og om nødvendig trekke tillatelsen tilbake, dersom betingelser gitt etter forurensningsloven § 18 er til stede. Fylkesmannen har på samme grunnlag rett til, på ethvert tidspunkt, å stoppe arbeidet.
- 2.6 Hvis det viser seg at de omsøkte løsningene med de beskrevne miljøbeskyttende tiltak ikke virker som forutsatt i vilkårene, kan den ansvarlige umiddelbart bli pålagt å sette i gang ytterligere tiltak.
- 2.7 Ved mistanke om eventuelle funn av kulturminner underveis i arbeidet skal arbeidene stanses og NTNU vitenskapsmuseet kontaktes.

3. Internkontroll, beredskap og varslings

- 3.1 Tiltakshaver skal uten opphold varsle Statsforvaltaren om alle unormale forhold som har, eller kan få forurensningsmessig betydning.

- 3.2 Tiltakshaver plikter å ha et oppdatert internkontrollsystem, jf. forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 6. desember 1996. Internkontrollen skal bl.a. sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene.
- 3.3 Tiltakshaver plikter å gjennomføre tiltak for å unngå, eventuelt begrense risikoen for akutte utslipp fra all virksomhet knyttet til dette tiltaket. Slike tiltak skal være basert på en systematisk gjennomgang av alle elementer i tiltaksaktiviteten.
- 3.4 Den ansvarlige skal sørge for å ha en nødvendig beredskap for å hindre, oppdage, stanse, fjerne og begrense virkningen av akutt forurensning for all virksomhet, jf. forurensningsloven § 40. Beredskapen til den ansvarlige skal stå i et rimelig forhold til sannsynligheten for akutt forurensning og omfanget av skadene og ulempene som kan inntreffe. Beredskapsplikten inkluderer også utstyr og kompetanse til å fjerne og begrense virkningen av en eventuell forurensning.
- 3.5 Ved akutt forurensning eller fare for akutt forurensning som følge av virksomheten, skal den ansvarlige varsle i henhold til *forskrift av 09.07.1992 om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning*. Melding om akutt forurensning gjøres til brannvesenet, **telefon: 110**. Kystverket har 24 timers vaktberedskap og får meldinger fra brannvesenet om akutt forurensning.
- 3.6 Støy fra anleggsarbeidet og eller anleggstrafikk skal ikke overskride grenseverdiene i veilederen «Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging» (T-1442/2016).

4. Mudring, sprenging, utfylling og dumping

- 4.1 Statsforvaltaren skal varsles når arbeidene starter.
- 4.2 Tiltakene, inkludert dumping i sjø av muddermasser, skal foretas i tråd med avgrenset område som vist i kartvedlegg og koordinater i søknaden.
- 4.3 Tiltakshaver må utvise hensyn slik at friluftaktiviteter i friluftslivsområdene i minst mulig grad blir forstyrret av arbeidet. Når anleggsarbeidet er fullført, må det påses at påvirket område tilgjengeliggjøres igjen etter formål i kommuneplanen og i størst mulig grad tilbakeføres slik det var før tiltaket.
- 4.4 Dersom det oppstår vedvarende eller gjentakende vanskeligheter med å overholde turbiditetskravet (se kapittel 5), skal det etableres siltgardin i tiltaksområdet. Siltgardinet skal ha en plassering og dimensjonering som gjør at det i størst mulig grad hindrer uheldig partikkelspredning i retning akvakulturlokalitet 12239 Kråknes og, ved eventuelt arbeid i gyteperioden (1. februar til 30. april), det nærliggende gyteområdet for torsk.
- 4.5 Tiltak (utsortering, oppsamling, etc.) skal gjøres etter behov slik at utfylling i sjø og annet arbeid i minst mulig grad medfører marin forsøpling med sprengtrådrester og annet avfall.

Fortrinnsvis skal det benyttes utfyllingsmasser der elektroniske tennsystemer er benyttet under sprengningsprosessen. Utfyllingsmasser med vesentlig innhold av sprengtrådrester og annet avfall kan ikke benyttes til utfylling dersom det ikke kan *gjøres effektive tiltak* for å fjerne avfallet før det fylles ut.

- 4.6 Sprenging i sjø skal utføres som beskrevet i søknad m/vedlegg, gjennom den midlertidig etablerte fyllingen, slik at trykket fra sprengningen i minst mulig grad forplanter seg ut av tiltaksområdet. Sprengladningene skal føres ned i borehull i fjellet på bunnen til beskrevet dyp. Størrelsen på sprengladningene skal vurderes med utgangspunkt i at det skal skje minst mulig trykkpåvirkning i omgivelsene, og de skal ikke være større enn det som er nødvendig for å oppnå ønsket formål. Det kan vurderes å fyre av mindre varseladninger i forkant av sprengningen for å skremme vekk eventuell fisk i nærområdet.
- 4.7 Arbeid som medfører vesentlig partikkelspredning skal begrenses under vind- og bølgeforhold som vil gi økt spredning i retning akvakulturlokalitet 12239 Kråknes.
- 4.8 Sprengning i sjø skal unngås i torskens gyteperiode (1. februar til 30. april). Også ved andre aktiviteter som kan medføre vesentlig partikkelspredning i vannet skal det vises økt aktsomhet i denne perioden.
- 4.9 Overflatelaget i mudringsområdet representert av prøvestasjon «M2» skal ikke dumpes i sjø, men skal håndteres separat og leveres til godkjent mottak.
- 4.10 Utfyllingsmassene skal ikke overskride konsentrasjonsgrensene tilsvarende tilstandsklasse II for sedimenter i henhold til Miljødirektoratet sin veileder for klassifisering av metaller og organiske miljøgifter i vann, sediment og biota (M-608/2016). Massene skal samtidig ligge innenfor normverdiene fastsatt i forurensningsforskriften kapittel 2 vedlegg 1. Det tillates ikke bruk av reaktive bergarter. Massene skal være egnet for formålet. Det tillates ikke å fylle ut med masser hvis hovedformålet å kvitte seg med massene. Det må påses at utfyllingsmassene ikke medbringer vesentlige mengder finstoff til det akvatiske miljøet.

5. Kontroll og overvåking

- 5.1 Det skal gjennomføres kontroll og overvåking av tiltaksarbeidene ved Grynnevik/Futvika i henhold til et kontroll- og måleprogram. Kontroll- og måleprogrammet skal inngå i virksomhetens internkontrollsystem. Programmet skal være tilstrekkelig omfattende til å avdekke eventuell uakseptabel spredning av forurensning i forbindelse med tiltaket.
- 5.2 Under anleggsperioden skal det kontinuerlig gjøres målinger av:
- Turbiditet i minst én referansestasjon i området som ikke er påvirket av anleggsarbeidene.
 - Turbiditet i minst én målestasjon nedstrøms som er påvirket av anleggsarbeidene og som maksimum ligger 50 meter fra stedet der det arbeides. Én stasjon skal være

plassert slik at den gir effektiv overvåkning av spredning i retning av akvakulturlokalitet 12239 Kråknes.

5.3 Grenseverdien for turbiditet settes til 10 NTU over turbiditet på referansestasjonen. Ved overskridelser av grenseverdien utover en periode på 15 minutter, skal det iverksettes tiltak for å avklare årsakssammenheng. Dersom overskridelsen skyldes interne forhold, skal arbeidene stanses umiddelbart og nødvendige tiltak gjennomføres. Prosessen kan ikke starte opp før turbiditeten er nede på stabile nivåer under grenseverdien. Rutiner og eventuelle tiltak skal beskrives i internkontrollen. Se også punkt 4.4 om siltgardin.

5.4 Det skal føres logg over resultater fra overvåkingen. Loggen skal som et minimum også inneholde eventuelle overskridelser og korrigerende tiltak. Loggen skal være tilgjengelig ved eventuelle tilsyn.

6. Rapportering

6.1 Det skal sendes sluttrapport til Statsforvaltaren innen 6 uker etter at anleggsarbeidet er avsluttet. Rapporten skal inneholde:

- Kort beskrivelse av tiltaket og utført arbeid. Beskrivelse av avbøtende tiltak som ble gjort for å begrense partikkelspredning og annen miljøulempe.
- Redegjørelse med kartskisse som viser hvilken del av mudringsområdet som ble behandlet som TBT-forurenset og hvorfra overflatelaget ble sendt til godkjent mottak. Kvittering fra mottaksanlegg legges ved sluttrapporten.
- Resultater fra turbiditetsmålinger. Kartskisse og beskrivelse som viser utførelsen av turbiditetsmålingene.
- Eventuelle overskridelser og korrigerende tiltak.

6.2 Utførte målinger av kjemisk tilstand i sedimentene (se rapport fra Multiconsult med dato 14.01.2022) skal registreres i databasen Vannmiljø **innen 31.05.2022**. På databasens nettsider finnes veiledning om hvordan dataene skal registreres, inkludert en oversikt over hvilke parametere som skal registreres.